

ΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΚΑΡΛΑΣ

Β
Ο
Λ
Ο
Σ

Μ
Α
Ρ
Τ
Ι
Ο

Σ

1
9
9
6

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - τμήμα Μαγνησίας

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - τμ. Κ. & Δ. Θεσσαλίας

Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - τμ. Κεντρ. Θεσσαλίας

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΚΑΡΛΑΣ

ΒΟΛΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1996

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Ξηρακιάς Ηλίας,	<i>Πρόεδρος ΤΕΕ Μαγνησίας</i>
2. Μέγας Κων/νος,	<i>Πρόεδρος ΤΕΕ / Κ. Δ. Θεσσαλίας</i>
3. Γκούμας Κων/νος,	<i>Πρόεδρος ΤΕΩΤΕΕ Κεντρ. Ελλάδας</i>
4. Μπαρμπούτης Αναστάσιος,	<i>Γ.Γραμματέας ΤΕΕ / Κ. Δ. Θεσσαλίας</i>
5. Μόσιαλος Λάμπρος,	<i>Μέλος Δ.Ε. ΤΕΕ / Κ. Δ. Θεσσαλίας</i>
6. Πρίντζος Ιωάννης,	<i>Μέλος Δ.Ε. ΤΕΕ Μαγνησίας</i>

.....αντί προλόγου

Στο τεύχος αυτό προσπαθήσαμε να καταγράψουμε τα πρακτικά μιας σημαντικής ημερίδας που συνδιοργάνωσαν στο Βόλο το ΤΕΕ/Μαγνησίας, το ΤΕΕ/Κ.Δ. Θεσσαλίας και το ΓΕΩΤΕΕ Κεντρικής Ελλάδας.

Στις εισηγήσεις τεκμηριώνεται για μια ακόμη φορά η αναγκαιότητα κατασκευής του σημαντικού αυτού έργου.

Αποτυπώνεται η αγωνία των επιστημόνων, των φορέων της περιοχής και των βουλευτών των δύο Νομών, για τις αρνητικές επιπτώσεις από τη μη κατασκευή του έργου τριάντα πέντε χρόνια μετά την αποξήρανση της λίμνης.

Καταγράφεται η κραυγή αγωνίας των ειδικών για την επερχόμενη οικολογική καταστροφή από την ``εισβολή`` της θάλασσας στον υπόγειο υδροφορέα της ευρύτερης πεδιάδας αν δεν αναστραφεί άμεσα η σημερινή πτωτική πορεία της στάθμης των υπόγειων νερών.

Αυτό θα ήταν ένα έγκλημα με ανυπολόγιστες συνέπειες για την περιοχή.

Η πολιτεία θα έχει τεράστια ευθύνη αν άμεσα δεν προχωρήσει επιτέλους στη δημοπράτηση και την κατασκευή του έργου πριν είναι πολύ αργά.

Η φύση εκδικείται. Ελπίζουμε να μην επιβεβαιωθεί για μια ακόμη φορά.

Η μεταφορά του προφορικού λόγου στις σελίδες που ακολουθούν δεν ήταν πάντοτε εύκολη υπόθεση. Ζητούμε την κατανόηση των εισηγητών για την τελική μορφή των κειμένων.

Ηλίας Ξηρακιάς

πρόεδρος ΤΕΕ/Μαγνησίας

Στην επιμέλεια των πρακτικών βοήθησαν οι: η κα Σοφία Καζάκη η κα Ελένη Αντωνιάδου και ο κ. Γεώργιος Αχλαδιώτης.

Προεδρείο: *Η. Ξηρακιάς, Κ. Μέγας, Κ. Γκούμας, Ι. Πρίντζος, Α. Μπαρμπούτης*

Χαιρετισμός του προέδρου ΤΕΕ-Μαγνησίας, κ. **Ηλία Ξηρακιά**

Κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους της Δ.Ε. του ΤΕΕ-Μαγνησίας που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, σας καλωσορίζω στο αμφιθέατρο του νέου κτιρίου των μηχανικών της Μαγνησίας, που πιστεύουμε, ότι είναι ένα απόκτημα για την περιοχή και ελπίζουμε να γίνει κυψέλη διαλόγου και συνεργασίας των φορέων και των πολιτών της.

Χαιρετίζω με ιδιαίτερη ικανοποίηση αυτή την κοινή συνδιοργάνωση, αυτή την κοινή ημερίδα που οργανώνουμε με το αδελφό τμήμα του Τ.Ε.Ε. της Δυτικής και Κεντρικής Θεσσαλίας και το εξάδελφο τμήμα το Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. Κεντρικής Ελλάδος, τους γεωτεχνικούς μας. Επίσης χαιρετίζω την παρουσία των δύο προέδρων, τους συναδέλφους Γκούμα και Μέγα.

Την εκδήλωσή μας τιμούν πολλά διακεκριμένα πρόσωπα σήμερα. Να ξεκινήσουμε από τη βουλευτή Μαγνησίας, την Κ. Ροδούλα Ζήση και τον κ. Χατζημιχάλη, βουλευτή του Νομού Λάρισας.

Έχουμε λοιπόν δύο βουλευτές, τρεις αντινομάρχες, τον Αντινομάρχη Λάρισας κ. Κουμπούρα Χρήστο, τους Αντινομάρχες Μαγνησίας κ. Μεριαλή και Στάμο, τον Πρόεδρο του Ν.Σ. Μαγνησίας τον κ. Φοινικόπουλο, τον εκπρόσωπο του Περιφερειάρχη Βασίλη Έξαρχο, τον Αντιδήμαρχο Λάρισας κ. Καραϊσκο, που εκπροσωπεί το Δήμαρχο, ο οποίος λόγω κάποιου κωλύματος δεν θα μπορέσει να παρευρεθεί, Νομαρχιακούς Συμβούλους, υπηρεσιακούς παράγοντες, στελέχη της δημόσιας διοίκησης.

Σας καλωσορίζουμε, λοιπόν, στην ημερίδα μας, που ελπίζουμε να είναι ουσιαστική και χρήσιμη.

Κυρίες και κύριοι, αναλάβαμε την πρωτοβουλία να διοργανώσουμε αυτή την ημερίδα, όχι γιατί θέλαμε να γίνει μια ακόμη ημερίδα για ένα θέμα που τόσο πολύ έχει συζητηθεί.

Για όσους γνωρίζουν, και οι περισσότεροι από εσάς που είστε εδώ γνωρίζετε, το θέμα αυτό απασχολεί ήδη από τον προηγούμενο αιώνα την περιοχή με τις μελέτες που είχαν ξεκινήσει αμέσως μετά την απελευθέρωση και φαίνεται, ότι αισίως θα

Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ / Μαγνησίας, κ. Ηλίας Ξηρακιάς

Το προεδρείο της ημερίδας, κ.κ. Η. Πρίντζος, Α. Μπαρμπούτης,
Η. Ξηρακιάς, Κ. Μέγας

μπούμε στον τρίτο αιώνα ενασχόλησης με το ίδιο πρόβλημα. Δεν το κάναμε λοιπόν γι' αυτό το λόγο, αλλά με τους παρακάτω συγκεκριμένους στόχους που θα αναφέρω.

Πρώτος στόχος της ημερίδας είναι η ευαισθητοποίηση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής της πεδιάδας της Κάρλας, ώστε να δημιουργηθεί μια πολιτική και κοινωνική πίεση, σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή, γιατί πιστεύουμε ότι το έργο βρίσκεται σε μία κρίσιμη φάση, για να μπει οριστικά στην τροχιά της υλοποίησής του.

Δεύτερος στόχος είναι αυτή η ημερίδα, να είναι μια συνάντηση ουσίας, μια συνάντηση αλήθειας θα την έλεγα, για τους πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς των δύο Νομών, μετά την εμπειρία όλων μας από τις πολλές εξαγγελίες για την κατασκευή του έργου, αλλά και την απογοήτευσή μας για τη μη υλοποίησή του μέχρι σήμερα.

Τρίτος στόχος είναι να αποτελέσει αυτή η ημερίδα το έναυσμα για το συντονισμό πλέον των ενεργειών μας σ' αυτή την κρίσιμη φάση, ώστε το έργο, επαναλαμβάνω, πραγματικά να μπει στην τροχιά της υλοποίησής του.

Τέταρτος στόχος, είναι η σημερινή ημερίδα των τριών Επιμελητηρίων να αποτελέσει ένα παράδειγμα, ένα μήνυμα **για την προώθηση της συνεργασίας των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων της περιφέρειας μας** με την εμπέδωση της περιφερειακής αντίληψης των πραγμάτων, αφήνοντας οριστικά πίσω τους άγονους και επαρχιώτικους, ας μου επιτρέψετε τον όρο, τοπικισμούς, που συνολικά αφαίρεσαν δυνατότητες και πόρους για μια διαφορετική πορεία ανάπτυξης, για το σύνολο της περιφέρειας, για τη Θεσσαλία.

α) Υπάρχει άραγε σήμερα ανάγκη επιπλέον ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για ένα έργο που συζητιέται επί τόσο μακρύ χρονικό διάστημα ;

Ζούμε στην εποχή της ταχύτητας. Ζούμε στην εποχή της αποχαυνωτικής και γρήγορα εναλλασσόμενης εικόνας, της ιδιώτευσης και της απαξίωσης της συλλογικής προσπάθειας. Υπάρχει, πιστεύουμε, πράγματι ανάγκη να αφυπνιστούν όλοι και να κατανοήσουν, ότι πρόκειται για ένα έργο ζωής για την ευρύτερη περιοχή. Αν δεν ξεκινήσουν άμεσα τα έργα κατασκευής του ταμιευτήρα, υπάρχει, όπως θα τονιστεί στις εισηγήσεις, σοβαρός κίνδυνος μιας τεράστιας οικολογικής καταστροφής από την υφαλμύρωση των υπόγειων υδάτων.

α) Θέλουμε πράγματι η σημερινή μας συνάντηση να είναι μια συνάντηση αλήθειας πρόσωπο με πρόσωπο, γιατί έχουμε πειστεί, ότι βρισκόμαστε ίσως μπροστά στην τελευταία ευκαιρία για την κατασκευή ή όχι του ταμιευτήρα της Κάρλας.

Πολλοί εξάγγειλαν πολλές φορές την κατασκευή του έργου, που άρχισε να μελετάται από το 1887, όπως θα αναφέρουν οι εισηγητές.

Έχει τονιστεί από πολλές πλευρές, ότι το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το γνωστό 2ο πακέτο Ντελόρ, είναι ίσως η τελευταία μεγάλη ευκαιρία για τη χώρα μας να ενισχύσει και να ολοκληρώσει σ' ένα βαθμό τις υποδομές της.

Εμείς οι μηχανικοί και οι γεωτεχνικοί, με βάση τις σπουδές μας και την παιδεία μας, θεωρούμαστε πρακτικοί άνθρωποι και έχουμε σαν υπέρτατο κριτήριο την πράξη, το αποτέλεσμα και όχι τις εξαγγελόμενες προθέσεις. Αυτό ας μην θεωρηθεί αφορισμός.

γ) Ξέρουμε ότι το έργο δεν είναι ενταγμένο σ' ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα συγκεκριμένο. Έχει εγγραφεί σε κάποια ΣΑΕ, που σημαίνει εθνικούς πόρους. Υπάρχει σαφής υπόσχεση του σημερινού ΥΠΕΧΩΔΕ ότι το έργο θα χρηματοδοτηθεί από τη στιγμή που θα ολοκληρωθούν οι μελέτες. Ξέρουμε ότι υπάρχουν προβλήματα στις μελέτες, οι οποίες είναι στην τελική τους φάση, αλλά υπάρχουν προβλήματα, από εμπλεκόμενες υπηρεσίες, που πρέπει να γνωμοδοτήσουν και γι αυτό πρέπει σήμερα οριστικά να δούμε τις αντιρρήσεις τους και να βρούμε πως αντιμετωπίζονται.

δ) Θέλουμε, όπως είπα, η κοινή μας εκδήλωση να στείλει ένα μήνυμα σ' όλη τη Θεσσαλία. Να ξεκινήσει επιτέλους μια περίοδος συνεργασίας μεταξύ των φορέων της Θεσσαλίας. Οι αντιπαραθέσεις του παρελθόντος αφαίρεσαν δυνατότητες από την περιφέρειά μας, αφού η εκάστοτε κυβέρνηση ``μετρούσε`` το πολιτικό κόστος και προχωρούσε με δυσκολία στην ικανοποίηση ώριμων αιτημάτων της περιοχής. Η Θεσσαλία, άλλωστε, είναι μια ανθρωπογεωγραφική ενότητα με κοινά ιστορικά, πολιτιστικά και οικονομικά στοιχεία και έτσι πρέπει να πορευθεί. Μπορεί να αποτελέσει πιλότο για όλες τις περιφέρειες της χώρας. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι περιφέρειες είναι ο τρίτος μεγάλος εταίρος μετά το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή. Εφόσον έχουμε αποφασίσει να πορευτούμε το δρόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να συντονίσουμε τα βήματά μας σ' αυτή την κατεύθυνση.

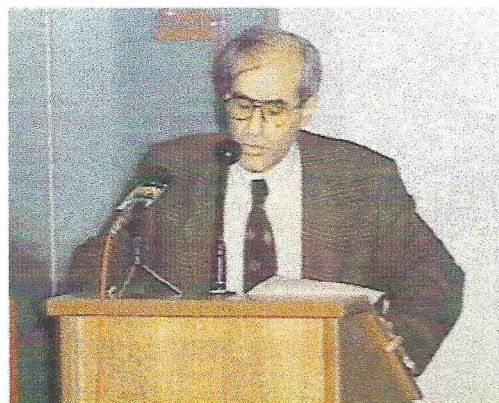
Θέλουμε η σημερινή ημερίδα να μην επαναλάβει χιλιοειπωμένα πράγματα, αλλά να κάνουμε ένα απολογισμό και έναν κοινό προγραμματισμό δράσης, ώστε οι εξαγγελίες να γίνουν επιτέλους πράξη.

Γι' αυτό, από τους αγαπητούς προσκεκλημένους μας, βουλευτές και εκπροσώπους φορέων, δεν θα θέλαμε ούτε τις συνήθεις ευχές, αντίστοιχων εκδηλώσεων για ευόδωση των σκοπών μας, ούτε τους συνήθεις χαιρετισμούς.

Έχουμε συμφωνήσει στην οργανωτική επιτροπή, να τους καλέσουμε, αφού ακούσουν τις σύντομες εισηγήσεις, να παρέμβουν με προτάσεις σ' ένα ζωντανό και ουσιαστικό διάλογο, απολογισμού-προγραμματισμού ενεργειών για την υλοποίηση του έργου που είναι έργο ζωής για την περιοχή.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ / Κ.Δ. Θεσσαλίας
κ. Κων/νος Μέγας

Ο Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ / Κεντρ.
Ελλάδος, κ. Κων/νος Γκούμας

Στο αμφιθέατρο του ΤΕΕ Μαγνησίας, Βουλευτές, εκπρόσωποι αρμοδίων φορέων
καθώς και πολίτες της περιοχής.

Πριν αρχίσει ο κ. Γιάννης Πρίντζος τη βασική εισήγηση, θα καλούσα τους δύο προέδρους και πρώτα τον κ. Κώστα Μέγα, Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε. Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας να απευθύνουν ένα σύντομο χαιρετισμό.

Κ. ΜΕΓΑΣ, Πρόεδρος ΤΕΕ/Κ.Δ. Θεσσαλίας :

Επίσημοι προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι. Εκ μέρους του τμήματός μας, του Τ.Ε.Ε. Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, εκφράζουμε σαν συνδιοργανωτές αυτής της ημερίδας την απόλυτη ικανοποίησή μας για την άψογη συνεργασία που είχαμε στην πραγματοποίηση αυτής της επιστημονικής παρέμβασης για την αναγκαιότητα ανασύστασης της λίμνης Κάρλας με το αδελφό τμήμα Μαγνησίας, όσο και με το τμήμα Κεντρικής Ελλάδας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου. Παράλληλα επιθυμούμε να εκφράσουμε τη διάθεση και την πρόθεσή μας για συνέχιση ενωτικών κοινών επιστημονικών εκδηλώσεων, που αποσκοπούν να αναδείξουν την ωφελιμότητα των αναγκών για τη Θεσσαλία αναπτυξιακών έργων, όπως αυτό της κατασκευής του μεγάλου ταμιευτήρα της Κάρλας, που πραγματεύεται η σημερινή μας ημερίδα.

Η ημερίδα στοχεύει να ευαισθητοποιήσει δημιουργικά τους κυβερνητικούς ιθύνοντες να καθορίσουν υπεύθυνα εδώ και τώρα το πρόγραμμα για την πορεία υλοποίησης του έργου κατασκευής του ταμιευτήρα της Κάρλας. Να ξεφύγουμε επιτέλους από τις αδάπανες υποσχέσεις και τις εξαγγελίες και να περάσουμε στην πραγματοποίηση του έργου, την πολλαπλή ωφελιμότητα του οποίου όλοι αναγνωρίζουν και αποδέχονται. Η κυβέρνηση και οι αρμόδιοι υπουργοί οφείλουν να μετουσιώσουν τις διακηρύξεις τους σε πράξεις, επισπεύδοντας άμεσα τις διαδικασίες που θα οδηγήσουν το ταχύτερο δυνατό στη δημοπράτηση του έργου, ενώ παράλληλα υποχρέωσή τους αποτελεί και η εξασφάλιση των πηγών χρηματοδότησής του με την οριστική ένταξη του έργου σε κάποιο πρόγραμμα.

Η κατασκευή του ταμιευτήρα της Κάρλας είναι ένα έργο ορθολογικής διαχείρισης των νερών στη συγκεκριμένη περιοχή και η αναγκαιότητά του είναι πολιτικά και επιστημονικά αδιαμφισβήτητη και μάλιστα σε μια εποχή που η Θεσσαλική γη διψάει όσο ποτέ άλλοτε.

Δεν θα υπεισέλθω σε τεχνικές λεπτομέρειες, επισημάνσεις και χρονικές αναδρομές, άλλωστε ο συνάδελφος και φίλος Γιάννης Πρίντζος θα παρουσιάσει αναλυτική και τεκμηριωμένη εισήγηση, καλύπτοντας τις θέσεις του τμήματός μας.

Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι θα άξιζε ειδικής μνείας η σημερινή παρουσία και θέση, η στενή συνεργασία που προηγήθηκε των τμημάτων Μαγνησίας και Κεντρικής Θεσσαλίας του Τ.Ε.Ε., γιατί η Κάρλα που εκτείνονταν μεταξύ των δύο νομών Λάρισας και Μαγνησίας και αφορούσε ολόκληρη τη Θεσσαλία μας ενώνει. Υπάρχουν, όμως,

και άλλοι κρίκοι που μπορούν να δέσουν και να αναδείξουν την περιφερειακή συνείδηση. Όχι μόνο στις τάξεις των μηχανικών, αλλά και όλων των Θεσσαλών την περιφερειακή συνείδηση που αποτελεί στις σημερινές συνθήκες προαπαιτούμενο όρο της ανάπτυξης της συγκεκριμένης πορείας προς τα μπρος. Ως διοικούσα επιτροπή του τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, πιστεύουμε ότι είναι στο χέρι μας να απολεπίσουμε τη σκόνη της χρόνιας παρωχημένης αντιπαράθεσης και να αποκαλύψουμε τα θεμέλια που μας ενώνουν, ανεγείροντας επ' αυτών το οικοδόμημα της προόδου. Το θέλουμε, δεν το θέλουμε, πρέπει να αντιληφθούμε, ότι είμαστε συγγάτοικοι και μάλιστα σε μια περιοχή με πλούσιες δυνατότητες.

Καταλήγοντας, δρώμαι της ευκαιρίας να αναφερθώ επιγραμματικά και σε μια ακόμα σημαντική πρωτοβουλία, που έχει αναλάβει το τμήμα μας, η οποία είναι συνδεδεμένη και σχετίζεται με το σημερινό μας θέμα. Είναι η διοργάνωση ενός συνεδρίου διεθνούς επιπέδου, με θέμα τη διαχείριση των υδατικών πόρων, που θα πραγματοποιηθεί στη Λάρισα από 13-16 Νοεμβρίου. Πρόκειται για μια φιλόδοξη εκδήλωση, η οποία πραγματοποιείται σε μια εποχή που το πρόβλημα του νερού και ιδίως της έλλειψης από τη ρύπανσή του είναι πραγματικά επίκαιρο παγκοσμίως. Προετοιμάζουμε το συνέδριο αυτό με γοργούς ρυθμούς, προσδοκώντας να παρέμβουμε δραστικά σε έναν κρίσιμο τομέα διαχείρισης μιας πηγής ζωής, όπως είναι το νερό. Ευελπιστούμε να σας έχουμε και τότε κοντά μας στη φιλόξενη πόλη μας. Σας ευχαριστώ πολύ, που είχατε την ευγενή καλοσύνη να με ακούσετε.

ΞΗΡΑΚΙΑΣ :

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος του Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. Κεντρικής Ελλάδας κ. Κώστας Γκούμας.

Κ.ΓΚΟΥΜΑΣ:

Κύριε Γενικέ, κύριοι βουλευτές, κύριοι Νομάρχες, εκπρόσωποι φορέων, κυρίες και κύριοι.

Η κατασκευή του ταμιευτήρα της Κάρλας απασχόλησε στο παρελθόν τόσο τους επιστημονικούς φορείς, όσο και τους αγρότες των νομών Λάρισας και Μαγνησίας. Συζητήθηκαν εκτενώς όλα τα τεχνικά και άλλα θέματα και δόθηκαν τεκμηριωμένες απαντήσεις για την αναγκαιότητα κατασκευής του μεγάλου ταμιευτήρα, για τις εφικτές τεχνικές λύσεις, αλλά και για τα περιβαλλοντικά και άλλα θέματα.

Η τέως λίμνη Κάρλα με τα υφάλμυρα και ακατάλληλα προς ύδρευση νερά της καλώς αποξηράνθηκε το 1957-60. Καλώς, με την έννοια ότι δεν θα αργούσε η κατασκευή του μεγάλου ταμιευτήρα, αυτού για τον οποίο μιλάμε σήμερα και ελπίζω να μη μιλάμε για πολύ ακόμη. Ατυχώς στα τελευταία δεκαπέντε χρόνια σε σημαντική

μερίδα της κοινής γνώμης, επικρατεί η λαθεμένη εντύπωση, ότι η αποξήρανση της λίμνης Κάρλας υπήρξε σφάλμα. Αυτό οφείλεται σε λαθεμένη πληροφόρηση, που συνειδητά ή ασυνείδητα διέρρευσε. Μία αντιεπιστημονική τακτική, που ακολουθούν οι λεγόμενες οικολογικές οργανώσεις, αυτές που αμφισβητούν κάθε αναπτυξιακό έργο στον τόπο μας. Συνοπτικά υπενθυμίζω, ότι τα έργα της Κάρλας στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η σήραγγα, αποτελούν μέρος των αντιπλημμυρικών και εξυγιαντικών έργων της Θεσσαλίας. Πρόκειται για δώδεκα έργα αλληλοεξαρτώμενα, που εξυγίαναν περί τις 180.000 στρέμματα και που τα προστατεύουν σήμερα από τις πλημμύρες.

Τα έργα της Κάρλας έμειναν μισοτελειωμένα ή μισοαρχηνισμένα. Δεδομένου ότι από το σχεδιασμό του 1913 και του 1933 έγιναν μόνο τα έξι. Οι ανάγκες άρδευσης σήμερα των παρακαρλίων, δηλαδή της ευρύτερης περιοχής Πλατυκάμπου, Βελεστίου, Καναλίων, δεν μπορούν πλέον να καλυφθούν. Τα νερά του Πηνειού και τα υπόγεια νερά δεν λύνουν το πρόβλημα, αν δεν ολοκληρωθούν τα υπόλοιπα έργα στην Κάρλα με πρώτο τον ταμιευτήρα.

Οι κίνδυνοι από την ποσοτική ανεπάρκεια και την ποιοτική υποβάθμιση των υπόγειων νερών είναι υπαρκτοί, αφού ήδη υπάρχει ανάστροφη ροή νερών από τη θάλασσα προς τη στεριά μέσω των ασβεστολιθικών όγκων. Το μέτωπο υφαλμύρωσης έχει διαπιστωθεί ήδη, κάτι που θα αναπτυχθεί από ειδικό ομιλητή σήμερα στην ημερίδα μας.

Το έργο της Κάρλας δεν αντιστρατεύεται την εκτροπή του άνω ρου του Αχελώου. Μπορεί να λειτουργήσει ανεξάρτητα από αυτόν, συνδυάζεται όμως με το έργο της εκτροπής άριστα.

Η ολοκλήρωση των έργων της Κάρλας θα δώσει λύση όχι μόνο στο αρδευτικό πρόβλημα των νομών Λάρισας και Μαγνησίας, αλλά και στο υδρευτικό πρόβλημα των πόλεων, κωμοπόλεων και χωριών και ακόμη στο μέγα πρόβλημα ρύπανσης του Παγασητικού.

Κύρια όμως η ολοκλήρωση των έργων της Κάρλας είναι έργο περιβαλλοντικό, έργο προστασίας της περιοχής. Οι οικολογικές οργανώσεις, όσες εργάζονται σε επιστημονικές βάσεις, όσες δεν αερολογούν, θα αντιληφθούν την αγωνία των τεχνικών και γεωτεχνικών.

Το Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. Κεντρικής Ελλάδος με το Τ.Ε.Ε. Κεντρικής και Δυτικής Ελλάδος πήραν την πρωτοβουλία και κάλεσαν σε κοινή σύσκεψη στις 24 Φεβρουαρίου 1995 όλους τους προέδρους των παρακαρλίων κοινοτήτων, τους ΤΟΕΒ Πηνειού και Κάρλας με σκοπό να εξεταστούν τόσο τα προβλήματα ενημέρωσης, όσο και της καθυστέρησης των έργων. Στη σύσκεψη αυτή που παρευρέθηκαν έντεκα πρόεδροι, αποφασίστηκε ομόφωνα να διευρυνθεί το άτυπο συντονιστικό όργανο που υπήρχε με τη συμμετοχή και των δύο τμημάτων του Τ.Ε.Ε.

και του Γ.Ε.Ω.Τ.Ε. Δυστυχώς, αυτή η πρωτοβουλία δεν εκτιμήθηκε σωστά. Οι κοινοτάρχες της περιοχής επέλεξαν άλλο δρόμο χωρίς τη συμμετοχή των επιστημονικών και των τεχνικών οργάνων.

Δεν είναι στις προθέσεις μας να αμφισβητήσουμε το ενδιαφέρον σε οποιοδήποτε φορέα ή δημόσιο πρόσωπο ή να αντιδικήσουμε μαζί τους. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι να υπενθυμίσουμε, ότι η υλοποίηση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων προϋποθέτει συστράτευση όλων των φορέων με τη συμμετοχή πάντοτε των τεχνικών και γεωτεχνικών. Η συστράτευση αυτή, όμως, δεν επιτυγχάνεται, όταν η μόνη επίσημη υπεύθυνη ενημέρωση που έχουμε σαν επιστημονικοί φορείς είναι αυτή που έγινε μέσω του τύπου, που δημοσίευσε δηλώσεις, είτε τοπικού βουλευτή της Λάρισας, είτε του κ. Νομάρχη Μαγνησίας, είτε τέλος των προέδρων των παρακαρλίων κοινοτήτων. Φυσικά, είναι θετικό το γεγονός, ότι οι παραπάνω ενδιαφέρονται για το έργο και ενημερώνουν την κοινή γνώμη.

Είναι όμως παράλειψη το γεγονός, ότι οι επιστημονικοί φορείς δεν έχουν απευθείας έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση για την πορεία των μελετών και την προοπτική των έργων με αποτέλεσμα να υπάρχουν αμφιβολίες και πολλά ερωτήματα που παραμένουν αναπάντητα ακόμη και σήμερα.

Σύμφωνα, δε, με αυτήν την ανεπίσημη ενημέρωση, καθώς και από σχετικά έντυπα του ΥΠΕΧΩΔΕ που μας δόθηκαν από τους κοινοτάρχες, η μελέτη θα ήταν έτοιμη τον Απρίλιο του 1995 και η δημοπράτηση τον Ιούλιο του 1995. Δεν γνωρίζουμε, όμως, να έγινε κάτι μέχρι σήμερα και περιμένουμε σήμερα να ενημερωθούμε.

Το παράρτημα Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. Κεντρικής Ελλάδος έχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και διαχείρισης υδατικών πόρων και ασχολείται με κάθε συναφές θέμα στο χώρο της Κεντρικής Ελλάδος. Για το σκοπό αυτό συγκρότησε την επιστημονική επιτροπή διαχείρισης υδατικών πόρων, η οποία ασχολήθηκε με την ρύπανση των υπόγειων υδροφόρων του Νομού Λάρισας, με το πρόβλημα των παράνομων γεωτρήσεων και την προστασία των υπόγειων νερών της Θεσσαλίας, με την άμεση αξιοποίηση των νερών του Σμοκόβου και άλλα θέματα. Για όλα τα παραπάνω θέματα η επιτροπή επεξεργάστηκε θέσεις και έκανε προτάσεις, τις οποίες το παράρτημά μας προώθησε προς την Πολιτεία και τους συναρμόδιους φορείς.

Με τον ταμιευτήρα της Κάρλας είχαμε ασχοληθεί πριν τρία χρόνια, όταν με πρωτοβουλία μας οργανώθηκε με επιτυχία, πάλι από κοινού με τα δύο παραρτήματα Τ.Ε.Ε., ημερίδα στο Στεφανοβίκειο, με θέμα «Κάρλα και παρακάρλια - ταμιευτήρας και συναφή έργα». Είχε εκτιμηθεί τότε, το Μάιο του 1993, και ταυτόχρονα είχε εκφραστεί η ευχή από όλους του φορείς, ότι η ημερίδα αυτή θα ήταν η τελευταία πριν από την έναρξη κατασκευής του μεγάλου αυτού και πολλαπλής χρησιμότητας έργου.

Δυστυχώς η προσδοκία αυτή διαψεύστηκε, αφού τρία χρόνια μετά συγκεντρωθήκαμε εδώ σήμερα, ακριβώς επειδή υπάρχουν ακόμα πολλά ερωτήματα αναπάντητα. Διατηρούμε επιφυλάξεις και εκφράζουμε τους φόβους μας για την εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης και το χρόνο έναρξης των εργασιών.

Όμως, ακούγονται και νέα προβλήματα από πλευράς αρχαιολογικής υπηρεσίας και αεροδρομίου Στεφανοβικείου που δεν τα γνωρίζουμε. Επίσης υπάρχουν και άλλα ερωτήματα που χρήζουν απάντησης και είναι ανεξάρτητα από το χρόνο έναρξης των έργων. Αφορούν τα έργα και έχουν σχέση με την αξιοποίηση του νερού όταν ολοκληρωθεί ο ταμιευτήρας. Ξεκίνησαν οι απαραίτητες μελέτες για τα αρδευτικά δίκτυα; Υπάρχει χρηματοδότηση γι αυτές; Πόσο θα στοιχίσουν τα έργα αυτά και ποια είναι η προοπτική εξασφάλισης χρηματοδότησης; Σε ποιο βαθμό εγκυμονεί κινδύνους για τα εδάφη και τα υπόγεια νερά της περιοχής η καθυστέρηση κατασκευής των έργων;

Η ανάγκη να απαντηθούν άμεσα ορισμένα από τα ερωτήματα που μας απασχολούν και συνδέονται με την τύχη του έργου, αλλά και η εκτίμησή μας, ότι πρέπει να γίνει μια πλήρης και αξιόπιστη ενημέρωση από τους υπεύθυνους μελετητές και τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες των δύο συναρμόδιων υπουργείων μας οδήγησε στην απόφαση να οργανώσουμε από κοινού τα δύο παραρτήματα του Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. και του Τ.Ε.Ε. τη σημερινή ημερίδα. Η ελπίδα μας είναι, ότι με τις απαντήσεις που θα δοθούν στα ερωτήματα θα διαλυθούν πολλές επιφυλάξεις και φόβοι και ότι με τον τρόπο αυτό θα συμβάλλουμε στην προώθηση του έργου. Πιστεύουμε, ότι η διαφάνεια και η έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση των φορέων, αλλά και η επιστημονική προσέγγιση υπαρκτών προβλημάτων ποτέ δεν έβλαψαν ένα αναπτυξιακό έργο. Αντίθετα, βοήθησαν σημαντικά, τόσο στη λήψη σημαντικών αποφάσεων, όσο και στην έγκαιρη έκφραση πολιτικής βούλησης με τις συγκεκριμένες ενέργειες και τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση ενός μεγάλου έργου.

Με τις σκέψεις αυτές και ευελπιστώντας για την επιτυχία των στόχων της σημερινής ημερίδας, ολοκληρώνω τον χαιρετισμό μου, αφού ευχαριστήσω εκ μέρους της διοικούσας επιτροπής του Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε. όλους τους εκλεκτούς εισηγητές, την οργανωτική επιτροπή για τις προσπάθειες να οργανώσει σε σύντομο χρόνο την ημερίδα αυτή και όλους εσάς που διαθέσατε το πρωινό του Σαββάτου για να συμμετάσχετε σ' αυτή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Από τις εισηγήσεις και από τη συζήτηση, που επακολούθησε, προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα.

1. Διαπιστώθηκε για μια φορά ακόμη η αναγκαιότητα κατασκευής του Ταμιευτήρα της Κάρλας των 40.000 στρεμμάτων.
2. Διαπιστώθηκε και επιβεβαιώθηκε η πλήρης αποδοχή του έργου από την πολιτεία, τους πολιτικούς φορείς, την Τοπική - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τους επαγγελματικούς κ.λ.π. φορείς καθώς και από τον Τεχνικό και Γεωτεχνικό κόσμο.
3. Καταδείχθηκαν, επισημάνθηκαν και δεν αμφισβητήθηκαν οι κίνδυνοι καταστροφής από την παραπέρα καθυστέρηση υλοποίησης του έργου, τους οποίους κανείς πλέον δεν δικαιούται να αγνοεί. Ειδικότερα επισημάνθηκε ο κίνδυνος οικολογικής καταστροφής από την υφαλμύρωση των νερών, που όμως με κατάλληλα έργα και αποφασιστική παρέμβαση της πολιτείας στην διαχείριση των νερών και στο μοντέλο οικονομίας της περιοχής, η κατάσταση μπορεί να είναι αναστρέψιμη.
4. Εκτιμήθηκε η αδιαμφισβήτητη ``ωριμότητα`` του έργου και συγκεκριμένα η κοινωνική αποδοχή του, η μη ύπαρξη σοβαρών ιδιοκτησιακών προβλημάτων, η συνειδητοποίηση των οικολογικών και οικονομικών παραμέτρων, (προστασία του κλειστού οικοσυστήματος του Παγασητικού Κόλπου) η αποδοχή και προώθηση των τεχνικών λύσεων και τέλος η ύπαρξη μελετών (κύρια περιβαλλοντικών και τεχνικών).
5. Επισημάνθηκε καθυστέρηση στις διαδικασίες δημοπράτησης του έργου και ήδη διαπιστώνεται ότι βρισκόμαστε εκτός του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής του, όπως τουλάχιστον αυτό είχε αναγγελθεί το 1995 από τον Υπουργό Χωροταξίας Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων κ. Κων/νο Λαλιώτη.
6. Επίσης επισημάνθηκαν τα σοβαρά προβλήματα που έχουν ανακύψει όσον αφορά στην υλοποίηση του έργου και συγκεκριμένα;
 - α) Το έργο δεν έχει ενταχθεί σε κάποιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ε.Ε. με κίνδυνο να μην έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Σύμφωνα με δήλωση του Υπουργού κ. Λαλιώτη, η χρηματοδότηση θα εξασφαλισθεί από εθνικούς πόρους. Όχι μόνο από Δημόσιες Επενδύσεις, αλλά και από πρόσθετους φόρους (καύσιμα κ.λ.π.),

μέρος των οποίων θα διατεθεί για το έργο. Πάντως δηλώθηκε ότι το έργο αποτελεί βασική επιλογή και της Κυβέρνησης και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων του ΥΠΕΧΩΔΕ καθώς και του Γεν. Γραμματέα του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Βούλγαρη, η έναρξη κατασκευής του είναι εφικτή μέσα στο Β' εξάμηνο του 1996.

β) Ανακύπτουν κάποιο κίνδυνοι από τις Υπηρεσίες του Στρατού και την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Όμως επίσημα δηλώθηκε από τον Γεν. Γραμματέα του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Βούλγαρη ότι τα προβλήματα που προέκυψαν κατά την έγκριση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και το Αεροδρόμιο Στεφανοβικείου, ξεπεράσθηκαν ήδη και έχει δοθεί προφορική έγκριση (ενώ σύντομα αναμένεται και η γραπτή έγκριση).

Μετά τα παραπάνω οι φορείς που συμμετείχαμε στην Ημερίδα:

Ζητούμε,

- Την άμεση ένταξη του έργου σε πρόγραμμα χρηματοδότησης με πόρους Εθνικούς ή Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Την επιτάχυνση των διαδικασιών δημοπράτησης του έργου
- Την άρση των όποιων εμποδίων απομένουν (αρχαιολογική υπηρεσία, απαλλοτριώσεις, Στρατός, κ.λ.π.) και παράλληλα δηλώνουμε ότι δεν θα επιτρέψουμε την αναζήτηση προσχημάτων για αναβολή ή ματαίωση του έργου.
- Τέλος προειδοποιούμε ότι ο ταμιευτήρας της Κάρλας των 40.000 στρεμμάτων είναι έργο περιβαλλοντικό, πολλαπλής σκοπιμότητας και έργο ζωής, θα είναι δε βαριές οι ευθύνες της πολιτείας (κυβέρνησης) αν δεν προχωρήσει στην κατασκευή του και δεν τηρηθούν οι υποσχέσεις που δίδονται

Τα συμπεράσματα της Ημερίδας θα τεθούν υπόψη της πολιτείας και Ειδικότερα των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ, κ. Κ.Λαλιώτη και Γεωργίας κ. Σ. Τζουμάκα.

Προς τούτο εξουσιοδοτήθηκε η Οργανωτική Επιτροπή των τριών (3) Επιμελητηρίων και αναλήφθηκε σχετική δέσμευση από τον Γ.Γραμματέα του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Αλ. Βούλγαρη.

ΤΕΕ ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΤΕΕ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤ. & ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΓΕΩΤΕΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ

Λάρισα 20 Μαρτίου 1996

Προς τον

κ. Κωστα Λαλιώτη
Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ
Αμαλιάδος 17 - Αμπελόκηποι
11532 ΑΘΗΝΑ

κ. Υπουργέ,

Σας στέλνουμε τα συμπεράσματα της Ημερίδας που πραγματοποιήσαμε στο Βόλο στις 16 μαρτίου 1996, με θέμα τον Ταμιευτήρα της Κάρλας και σας παρακαλούμε να μας ορίστε μια συνάντηση, στην οποία να παρευρεθούν οι Βουλευτές και οι εκπρόσωποι Φορέων των Νομών Λάρισας- Μαγνησίας (σύμφωνα και με τη δέσμευση που ανέλαβε ο Γεν. Γραμματέας του ΥΠΕΧΩΕ κ. Αλ. Βούλγαρης), προκειμένου να σας εκθέσουμε λεπτομερώς τις απόψεις μας για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης για την κατασκευή του σοβαρού αυτού έργου, που θα συμβάλλει αποφασιστικά τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος, όσο και στην ανάπτυξη των Νομών.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΩΝ Δ.Ε

ΤΟΥ ΤΕΕ- ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΕΕ-ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡ.ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΤΕΕ/Κ.Ε

ΗΛ. ΞΗΡΑΚΙΑΣ

ΚΩΝ. ΜΕΓΑΣ

ΚΩΝ. ΓΚΟΥΜΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: 1.κ. Στ. Τζουμάκα
Υπουργό Γεωργίας
Αχαρνών 2
10176 ΑΘΗΝΑ

2. κ.κ. Βουλευτές Νομών Μαγνησίας - Λάρισας

3.Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ
α.Γεν. Γραμματέα ΥΧΟΠ
κ. Αλεξ. Βούλγαρη
Αμαλιάδος 17-ΑΘΗΝΑ

β.Γεν. Δ/ση Περιβάλλοντος
Δ/ση Περιβ/κού Σχεδιασμού
τμήμα Γεν. Περ/κών Θεμάτων
Πατησίων 147 11251 Αθήνα

4. Γεν. Γραμματέα Περιφ. Θεσσαλίας
κ. Νικ. Ζαμπουνίδη

5. Νομάρχη Λάρισας κ. Ιωαν. Φλώρο

6. Νομάρχη Μαγνησίας κ. Π. Σκοτεινιώτη